

Sygn. akt IV U 227/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Janusz Kotas

Protokolant: stażysta Barbara Borkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2020 roku

na rozprawie

sprawy z odwołania **B. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o zasiłek chorobowy

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 29 kwietnia 2020 r.

orzekł:

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 227/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. , działając na podstawie art. 17 ust. 1, art. 66 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645), zwanej dalej „ustawą zasiłkową” odmówił ubezpieczonej B. W. prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego od 4 lutego 2020 r. do 24 lutego 2020 r. oraz na podstawie art. 84 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266), zwanej dalej „ustawą systemową”, zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za w/w okres w kwocie 1.876,98 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia decyzji do dnia zwrotu .

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego i opiekuńczego za cały okres tego zwolnienia.

Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zwrotu bezpodstawnie pobranych zasiłków stanowi tytuł wykonawczy w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 66 ust. 3 ustawy zasiłkowej).

Dalej organ rentowy wskazał , że wnioskodawczyni od 20 stycznia 2020 r. była niezdolna do pracy u swojego pracodawcy tj. w Szkole Podstawowej w L. . Na podstawie zaświadczenia stwierdzającego niezdolność do pracy od 4.02.2020 r. do 24.02.2020 r. płatnik składek wypłacił jej zasiłek chorobowy za w/w okres w kwocie 1.876,98 zł .

W dniu 17.02.2020 r. organ rentowy powziął wiadomość , że wnioskodawczyni w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy pełni obowiązki kierownika zimowiska w D.. Zakład ustalił , że 28 stycznia 2020 r. w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy wnioskodawczyni , Centrum (...) (...) R. S. (1) dokonała zgłoszenia wypoczynku zorganizowanego ,a pośród kadry wnioskodawczyni została wymieniona jako kierownik zimowiska . Z udostępnionych na stronie internetowej Centrum (...) (...) zdjęć wynika , że wnioskodawczyni w dniu 11 lutego 2020 r. sprawowała nadzór nad dziećmi podczas zabaw integracyjnych; jest na zdjęciu „szalonej kadry" w trakcie przygotowywań do teledysku; jest na zdjęciu podczas nagrywania dźwięku do teledysku; jest na zdjęciu z 14 lutego 2020 r. z dziećmi w trakcie zabawy balonikami z okazji walentynek.

Z umieszczonego wpisu ze strony C. wynika, że 15 lutego 2020 r. odbył się spektakl (...), przygotowywany przez 5 dni zimowiska w D., gdzie Pani B. W. została wymieniona jako odpowiedzialna za kostiumy.

W tej sytuacji organ rentowy uznał, że odwołująca się wykorzystywała zwolnienie lekarskie od pracy w sposób niezgodny z jego celem.

Na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy systemowej , osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Odsetki obliczane są w wysokości i na zasadach określonych w prawie cywilnym.

Odwołanie od przedmiotowej decyzji złożyła wnioskodawczyni , wnosząc o zmianę decyzji .

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała , że będąc na zwolnieniu lekarskim od 20 stycznia 2020r, do chwili obecnej z powodu zespołu depresyjnego nie podjęła żadnej pracy, nie otrzymała żadnego wynagrodzenia, nie była nigdzie zatrudniona, nie wykorzystywała zwolnienia lekarskiego do innych celów.

Według wnioskodawczyni , organ rentowy nie wziął pod uwagę jej dokumentacji , a postawił jej poważne zarzuty w oparciu o donos i zdjęcia z portalu społecznościowego, na których widnieje prywatnie.

Wskazała dalej , że jej stan zdrowia i zwolnienie lekarskie nie pozwoliło na zatrudnienie jej na wyjeździe, zimowisku artystycznym w D. w/w terminie, organizowanym przez Centrum (...) (...) w S.. Widnieje na zdjęciach na portalu społecznościowym, gdyż była ujęta w planach wyjazdu i plakaty były wykonane dużo wcześniej, już w listopadzie 2019 r. Do D. wyjechała prywatnie, gdyż na w/w wypoczynku przebywał jej nieletni syn, którego wychowuje samotnie ,a jej uciążliwe stany lękowe nie pozwoliły na samotne pozostanie w domu. Na zdjęciach jest z dziećmi, które przyszły ją odwiedzić na korytarzu przed drzwiami z okazji Walentynek. Nie prowadziła żadnych zajęć podczas tego zimowiska.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł zarzuty zarówno materialne jak i formalne jak w zaskarżonej decyzji.

Zawiadomiony o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze zainteresowanego pracodawca wnioskodawczyni Szkoła Podstawowa w L. , mimo stosownego pouczenia , nie przystąpił do sprawy w określonym terminie , złożył w późniejszym terminie wniosek o przystąpienie do sprawy w charakterze zainteresowanego i wniosek ten został przez Sąd oddalony .

Sąd ustalił co następuje:

Wnioskodawca B. W. jest nauczycielem , obecnie zatrudnionym w Szkole Podstawowej w L. od 2012 r. jako nauczyciel wychowania przedszkolnego . W grudniu 2019 r. wnioskodawczyni uzyskała tytuł nauczyciela dyplomowanego , otrzymała stosowna podwyżkę . Wnioskodawczyni posiada dwójkę dzieci - starszy syn jest pełnoletni , a młodszego 17 letniego wychowuje samotnie , mieszka w Ł.

/dowód:- przesłuchanie wnioskodawczyni częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 01:04:27-01:14:32 ,

-zeznania świadka K. C. nagranie z 25.08.2020 r. 00:10:24-00:33:53 ,

-historia choroby k.14 ,/

R. S. (1) jest bliska przyjaciółką wnioskodawczynie , jest nauczycielką w szkole i przedszkolu , ale jednocześnie prowadzi Centrum (...) (...) w S. , położone w województwie (...) . Do Centrum tego uczęszcza dojeżdżając – młodszy syn wnioskodawczynie . R. S. (1) organizuje dla uczestników S. (...) , gdzie uczęszczają nastolatki , cykliczne wyjazdy letnie i zimowe na około 10 dni . Są to wyjazdy zorganizowane dla uczniów , z odpowiednią kadrami artystyczną jak również pedagogiczną .

/dowód:- przesłuchanie wnioskodawczynie częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 01:04:27-01:14:32 ,

-zeznania świadka R. S. częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 00:34:26-01:01:08 ,/

Wnioskodawczynie uczestniczyła w wielu takich wyjazdach jako kadra pedagogiczna . Jako nauczyciel ma 35 dni urlopu w roku . Wnioskodawczynie uczy w województwie (...) r. by wziąć udział w zimowiskach organizowanych przez Centrum , powódka wzięła urlop. Jako , że były dwie nauczycielki w przedszkolu , dyrektor poprosiła by w zamian za urlop w sezonie zimowym , wnioskodawczynie była obecna na początku lipca 2019 r. w szkole by urlop mógł wziąć inny nauczyciel , któremu na tym zależało . Wnioskodawczynie w tym czasie jednak poszła na zwolnienie lekarskie . Podczas swojego urlopu letniego ponownie brała udział w wyjeździe organizowanym przez Centrum , jako opiekun pedagogiczny . Kiedy wnioskodawczynie w grudniu 2019 r. odbierała swój awans na nauczyciela dyplomowanego , była z nią razem w T. dyrektor Szkoły Podstawowej w L. . Podczas drogi powrotnej wskazała jej by nie występowała w sezonie zimowym o urlop na zimowisko , bo nie będzie mogła jej tego urlopu udzielić . Na jej zastępowanie bowiem nie zgodził by się drugi z nauczycieli , z uwagi na fakt , że rok wcześniej i zimą i latem musiał ją zastępować . Wnioskodawczynie była zadowolona z awansu zawodowego , który wiązał się także z podwyżką wynagrodzenia .

/dowód:- przesłuchanie wnioskodawczynie częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 01:04:27-01:14:32 ,

-zeznania świadka K. C. nagranie z 25.08.2020 r. 00:10:24-00:33:53 ,/

Wnioskodawczynie nigdy wcześniej nie leczyła się psychiatrycznie . Leczyła się u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej na nadciśnienie . W dniu 17 stycznia 2020 r. wnioskodawczynie była na wizycie u lekarza pierwszego kontaktu , który przedłużył jej wcześniej już zażywane przez nią leki na nadciśnienie . Wnioskodawczynie nie skarżyła się na inne choroby .

/dowód: historia choroby k.56-62 i 45-51 , /

W dniu 20 stycznia 2020 r. a więc w poniedziałek , wnioskodawczynie trafiła do lekarza psychiatry w Ł. oddalonym od jej miejsca zamieszkania o 338 km , w województwie (...) , który to lekarz wystawił jej zaświadczenie o niezdolności do pracy na okres do 3 lutego 2020 r. a następnie od 4 do 24 lutego 2020 r.

/dowód: historia choroby k. 45-51 ,14-17 /

Centrum (...) (...) w S. R. S. (1) również w 2020 r. organizowało zimowiska dla uczestników Centrum. Zimowisko miało odbywać się w D. , w czasie tego zimowiska uczestnicy mieli szlifować umiejętności narciarskie , pływackie , ale nad wszystko brać udział w warsztatach artystycznych , które zakończyć się miały spektaklem .

Jako kierownik tego zimowiska została wskazana wnioskodawczynie i figurowała na stronie (...) jako kierownik także podczas trwania tego zimowiska .

Zimowisko odbyło się w o okresie od 9-16 lutego 2020 r. Wnioskodawczynie nie została oficjalnie zgłoszona do Kuratorium jako opiekun i kierownik zimowiska z uwagi na fakt , że oficjalnie była niezdolna do pracy . Jako kierownik zimowiska została wskazana do kuratorium R. S. , jako wychowawca została zgłoszona inna osoba M. I. (1) . /dowód:- przesłuchanie wnioskodawczynie częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 01:04:27-01:14:32 ,

-zeznania świadka R. S. częściowo nagranie z 25.08.2020 r. 00:34:26-01:01:08 -wydruk ze strony (...) k.4-18 akta rentowe,

-zgłoszenia k.106-121/

Wnioskodawczyni wzięła jednak udział w zimowisku jako kadra opiekująca się uczestnikami i jako osoba aktywnie biorąca udział w tym zimowisku jako opiekun dzieci. Prowadziła zajęcia o charakterze pedagogicznym , rozmawiała z dziećmi o emocjach , przygotowywała spektakl , przygotowywała scenografię , nagrywała wspólnie z uczestnikami teledyski , opiekowała się uczestnikami podczas wyjść na narty.

/dowód:-zeznania świadka K. C. nagranie z 25.08.2020 r. 00:10:24-00:33:53 ,

-wydruk ze strony (...) k.4-18 akta rentowe /

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadka K. C. (2) oraz w oparciu o dowody z dokumentów przedłożonych przez organ rentowy a znajdujących się w aktach zasiłkowych a także w oparciu o dokumenty zgromadzone w sprawie przez Sąd . Dokumenty złożone do akt sprawy nie były przez strony kwestionowane .

Sąd dał wiarę przesłuchanej w sprawie świadkowi K. C. (2) albowiem tylko jej zeznania jako jedyne w tej sprawie są logiczne spójne , znajdujące pełne potwierdzenie w dokumentacji zgromadzonej sprawie jak też w zasadach doświadczenia życiowego .

Sąd nie dał wiary przesłuchanej w sprawie wnioskodawczyni jak też świadkowi R. S. (1) co do faktu , że nie brała ona udziału w zimowisku jako opiekun albowiem ich zeznania były chaotyczne , niespójne i zdaniem sądu ukierunkowane tylko na to by wnioskodawczyni nie poniosła odpowiedzialności za swoje zachowanie , odpowiedzialności w postaci konieczności zwrotu nienależnie pobranego zasiłku jak też konsekwencji w postaci postępowania dyscyplinarnego przed Kuratorium (...) .

Tłumaczenia zarówno wnioskodawczyni jak i wymienionego świadka są naiwne i niespójne ze zgromadzonym materiałem dowodowym, .

W pierwszej kolejności należy zauważyć , że to stanowisko Sądu popiera całokształt okoliczności związanych z zachowaniem wnioskodawczyni związanym z wyjazdami na wypoczynki ze Sceną .

Po pierwsze z uwagi na wcześniejsze urlopy na wyjazdy związane ze Sceną a także niezdolność do pracy w lipcu 2019 r. , wnioskodawczy od grudnia 2019 r. wiedziała że nie otrzyma urlopu na wyjazd na zimowiska w 2020 r. .

Po wtóre , w styczniu kilkanaście dni przed zimowiskiem trafia do lekarza psychiatry w miejscowości oddalonej od jej miejsca zamieszkania o bez mała 350 km .

Po trzecie , w lutym jedzie na zimowisko rzekomo w celach wypoczynkowych , bo m silną depresję i nie ma z kim zostać , a sponsoruje jej ten wyjazd przyjaciółka S. , która jednak rzekomo pobiera opłatę za udział od jej syna .

Po czwarte , w wyjaśnieniach do ZUS wnioskodawczyni wskazuje , że trafiła tak daleko do lekarza , bowiem w tych rejonach mieszka jej starszy syn , który się nią opiekował . Mógł więc opiekować się wnioskodawczynią dalej , nie musiała jechać na zimowiska , bo rzekomo nie miał z kim zostać

Po piąte , w lutym 2020 r. została usunięta ze strony (...) cała dokumentacja związana z ostatnimi zimowiskami, wypoczynkami letnimi , w których uczestniczyła wnioskodawczyni , w tym z ostatniego zimowiska z lutego 2020 r. , gdzie znajdowały się zdjęcia wnioskodawczyni podczas aktywnych zajęć na tych zimowiskach . Stało się to po wszczęciu

postępowania przed ZUS . Dyrektorka Szkoły Podstawowej w L. zdążyła jeszcze wydrukować te strony , kiedy została powiadomiona przez nauczycieli szkoły , że wnioskodawczyni uczestniczy w tym ostatnim zimowisku .

Sąd również sprawdził tę stronę i ostatnie dane na tej stronie pochodzą z 2018 r.

Zdaniem Sadu świadczy to o tym iż wnioskodawczyni wraz z koleżanką zacierają ślady jej uczestnictwa w tym zimowisku , zważywszy na fakt kto i w jakiej konfiguracji był na usuniętych zdjęciach .

Zarówno wnioskodawczyni jak i R. S. (1) wiedziały , że nie może ona być zgłoszona oficjalnie do wyjazdu jako opiekun tym bardziej kierownik zimowiska , ale może aktywnie w nich uczestniczyć „na czarno” . Nie sadziły , że ktoś wyśledzi aktywność wnioskodawczyni na stronach internetowych , a czego dokonały koleżanki z pracy wnioskodawczyni , które były niezadowolonego z faktu , że wnioskodawczyni nigdy nie było w pracy w najbardziej pożądanym terminach tj. ferie zimowe , wakacje letnie .

Tłumaczenia wnioskodawczyni są naiwne i całkowicie niewiarygodne .

Po pierwsze wnioskodawczyni tłumaczyła , już w odwołaniu , że plakaty na których widnieje zostały wykonane już w listopadzie , jako przygotowanie do wyjazdu . Nie jest to dla Sądu wiarygodne albowiem , w listopadzie nie mogli jeszcze wiedzieć , którego dnia i o której odbędzie się spektakl , a nawet gdyby tak było to przeciwko wnioskodawczyni świadczą zapisy przy tym plakacie na stronie internetowej . Na stronie internetowej /k.10 i 11/ akt rentowych wskazano , że kostiumy przygotowała : R. S. (1) , B. W. i M. I. (1) . Zapis pochodzi z 15 lutego 2020 r. , gdzie na stronie wskazano : Dzisiaj Premiera kostiumy : R. S. (1) , B. W. i M. I. (1) .

A więc nie mogło być to wpisane wcześniej . Po wtóre jak zeznała to R. S. (1) , M. I. (1) została zatrudniona w miejsce wnioskodawczyni , dopiero po 20 stycznia kiedy dowiedziała się że wnioskodawczyni jest chora i nie może być ani kierownikiem ani opiekunem na zimowiskach . Tak więc zapis ten musi odzwierciedlać stan faktyczny na dzień 15 lutego 2020 r. A więc jeżeli już to pracowała i wnioskodawczyni i M. I. .

Dalej wnioskodawczyni wskazywał w odwołaniu , że zdjęcie zrobiono jej na korytarzu , gdzie dzieci przysły jej złożyć życzenia z okazji walentynek . Ale wnioskodawczyni odniosła się tylko do jednego zdjęcia , choć też w sposób niewiarygodny , a zdjęć na stronie była znacznie więcej .

Na zdjęciu k.13 akt rentowych / jest śpiewająca wnioskodawczyni , z podpisem że kadra nagrywa dźwięk do teledysku . Na kolejnym zdjęciu /k.12 akt rentowych /wnioskodawczyni z dekoracjami we włosach z uczestnikami warsztatów nagrywa zdjęcia do teledysku , gdzie też wskazano , że nasza szalona kadra rozpoczyna zdjęcia do teledysku . Na kolejnym zdjęciu /k.17 / widać wnioskodawczynię aktywnie pracującą z dziećmi młodszymi z pomocami w ręku . Zdjęcie to opatrzone podpisem :zabawy integracyjne, rozmawiamy z dziećmi o emocjach . Jest też zdjęcie na którym wnioskodawczyni oczekuje z innymi osobami na parkingu w kamizelce odblaskowej pod datą 14.02. Jak wiadomo uczestnicy przed południem jeździli na nartach i czekali na autobus . Wreszcie na zdjęciach/k.14-15/ , gdzie rzekomo dzieci miały jej przyjść złożyć życzenia z okazji walentynek, wnioskodawczyni stoi z kartką papieru w ręku i sprawia wrażenie , że czyta z tej kartki , nijak się więc to ma do jej tłumaczenia .

Te ustalenia i rozważania , trzeba skonfrontować z wyjaśnieniami wnioskodawczyni , że była faktycznie w tym hotelu , ale nigdzie nie wychodziła nic nie robiła , była chora .

Choć wnioskodawczyni nie był oficjalnie zatrudniona to wykonywała aktywnie obowiązki wychowawcy na zimowisku .

Wnioskodawczy wskazywała , że nie otrzymała żadnego wynagrodzenia , ale trzeba pamiętać , że koszt pobytu uczestnika to 1590 zł , wychowawca miał otrzymać 1000 zł wynagrodzenia . Wnioskodawczyni wskazała , że nie zapłaciła od razu za syna , że płaciła w ratach . Zdaniem Sądu mając na uwadze okoliczności sprawy , wnioskodawczyni nie otrzymała wynagrodzenia do „ręki” ale przełożyło się to na koszt wyjazdu jej syna i jej samej .

W przedmiotowej sprawie sankcji należy poszukiwać w art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej, który stanowi, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Wynika to jednoznacznie z art. 17 ust. 3.

Jeżeli chodzi o zwrot wypłaconego wnioskodawczyni zasiłku, ZUS wywodził swoje prawo z art. 84 ust. 1 i 2 pkt 2, ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Definicja nienależnego świadczenia zawarta w art. 84 ust. 2 pkt 1 i 2 zakłada umyślność w działaniu pobierającego świadczenie, umyślność czy to do zatajenia określonych informacji, czy też podania nieprawdziwych informacji stanowiących podstawę świadczenia z ubezpieczenia, czy też umyślność w pobieraniu świadczenia mimo iż osoba je pobierająca była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 1.

Według ust. 2 za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, **jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania**;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach **świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia**.

Zaś według ust. 3 i 4, nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych za okres dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, a w pozostałych przypadkach - za okres dłuższy niż ostatnie 3 lata, a kwoty nienależnie pobranych świadczeń ustalone prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia, zwane dalej "należnościami z tytułu nienależnie pobranych świadczeń", podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje - ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z zastrzeżeniem ust. 8c.

Warto zauważyć, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie I UK 268/17, stwierdził że warunkiem uznania, że wypłacone świadczenie, jako mające charakter świadczenia nienależnie pobranego, podlega zwrotowi, jest świadomość osoby, która takie świadczenia pobrała. (Legalis Numer 1799151). Identycznie w wyroku z dnia 11 lipca 2017 r. - Sąd Najwyższy w sprawie I UK 302/16, stwierdzając, że do kwestii dotyczącej zwrotu nienależnie pobranych zasiłków chorobowych, mają w pełnym zakresie zastosowanie art. 84 ust. 1, 2 i 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 963) i warunkiem uznania, iż wypłacone świadczenie, jako mające charakter świadczenia nienależnie pobranego, podlega zwrotowi, **jest świadomość osoby**, która takie świadczenia pobrała. (Legalis, Numer 1706715).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2019 r. w sprawie

III UK 217/18, świadomość nienależności świadczenia może mieć źródło w pouczeniu udzielonym przez organ rentowy co do okoliczności powodujących konieczność zwrotu świadczenia, bądź też może wynikać z zawinonego działania osoby, która spowodowała wypłatę świadczeń.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie całkowicie to stanowisko podziela.

Wnioskodawczyni jest osoba wykształconą , wiedziała że nie może pracować w czasie zwolnienia lekarskiego o czym świadczy jej próba usprawiedliwienia swojego pobytu na zimowisku .

Wnioskodawczyni w chwili pobierania świadczenia miała świadomość , że pobiera je jako świadczenie nienależne . Według zaświadczenia lekarskiego była niezdolna do pracy , a pracowała na zimowisku , tym samym wprowadziła pracodawcę w błąd .

Przepis art. 6 § 2 k.p.c. obliuguje strony i uczestników postępowania do przytaczania wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Każda ze stron jest także zobowiązana do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych (art. 210 § 2 k.p.c.). Winna to uczynić bez zbędnej zwłoki i to – co do zasady – przed pierwszym terminem posiedzenia wyznaczonego na rozprawę, najpóźniej na pierwszym terminie rozprawy; sąd może bowiem pominąć spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności (wnioskowanie z art. 207 § 6 i art. 217 § 2 k.p.c. oraz art. 210 § 1 k.p.c.).

Według, z kolei, art. 232 zd. 1 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powinność ta wiąże się z przyjętym na gruncie przepisów prawa cywilnego rozkładem ciężaru dowodu; stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Statuowana na podstawie tych przepisów zasada kontrydiktoryjności obowiązuje także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Również zatem w tego rodzaju sprawach Sąd nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Sąd orzekający nie może ponosić odpowiedzialność za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, OSNAP 2009/3-4/52; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAP 1998/21/643). Ponieważ w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych organ rentowy ma status strony (art. 47711 § 1 kpc), obciąża go obowiązek wykazywania (dostępnymi środkami dowodowymi) prawdziwości formułowanych przez niego twierdzeń oraz zasadności dochodzonych racji.

Wprawdzie stosownie do przepisu art. 232 zd. 2 kpc sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę, jednakże przepis ten, co do zasady, stwarza po stronie sądu jedynie uprawnienie do skorzystania z takiej możliwości i nie ma charakteru imperatywnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2000 r., I CKN 661/00, LEX nr 52781; zob. także wyrok SA w Warszawie z dnia 13 lutego 2013 r., I ACa 887/12, LEX nr 1322078; wyrok SA w Gdańsku z dnia 19 maja 2011 r., I ACa 208/11, LEX nr 1236079). Przeprowadzenie przez Sąd z urzędu dowodu niezawnioskowanego przez strony winno następować jedynie w sytuacjach wyjątkowych np. w sprawie, w której strony zmierzają do obejścia prawa, w razie podejrzenia prowadzenia fikcyjnego procesu, w razie rażącej nieporadności strony działającej bez adwokata lub radcy prawnego, której – wobec niepodjęcia przez nią właściwych czynności, mimo stosownych pouczeń sądu – grozi naruszenie interesu podlegającego szczególnej ochronie, bądź też w przypadku istnienia trudnych do przewyciężenia przez stronę przeszkód lub istnienia wysokiego prawdopodobieństwa zasadności chodzonego roszczenia. Sąd nie powinien bowiem – co do zasady – zastępować własnym działaniem bezczynności stron. Takie działanie sądu z urzędu mogłoby prowadzić przeciw do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) (zob. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195; zob. również wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29; z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76; z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001/7-8/116; z dnia 14 grudnia 2000 r., I CKN 661/00, LEX nr 52781; z dnia 11 lipca 2001 r., V CKN 406/00, Prok. i Pr. 2002/4/45; z dnia 16 lipca 2014 r., II PK 266/13, LEX nr 1496286).

Sąd dopuścił dowody zawnioskowane przez strony .

Zdaniem Sądu postępowanie wnioskodawczynie świadczy, że pracowała podczas niezdolności do pracy, a usuwając ślady swojej działalności doskonale wiedziała, że nie wolno jej pracować w tym okresie za który pobierała zasiłek chorobowy.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie przepisu art.477¹⁴§1 k.p.c. w zw. z art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 84 ustawy systemowej, oddalił odwołanie.